

424

Besluit van 28 juli 1979, houdende wijziging van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb. 1974, 549)

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 25 juni 1979, DGMH/L, no. 88259, gedaan in overeenstemming met Onze Ministers van Economische Zaken, van Landbouw en Visserij en van Verkeer en Waterstaat;

Overwegende dat het wenselijk is ter beperking van de emissie van zwaveldioxide de grenzen voor het zwavelgehalte van stookolie en gasolie te verscherpen;

Gelet op de artikelen 13 en 88 van de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1970, 580);

Gezien het advies van de Raad inzake de luchtverontreiniging van 31 oktober 1978, nr. RVL 1149;

De Raad van State gehoord (advies van 18 juli 1979, nr. 15);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne a.i. van 26 juli 1979, DGMH/L, nr. 90741, uitgebracht in overeenstemming met Onze Ministers van Economische Zaken, van Landbouw en Visserij en van Verkeer en Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb. 1974, 549) wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

Het eerste lid wordt gelezen:

- «1. Het is verboden
- a. gasolie met een zwavelgehalte van meer dan 0,5 %,
  - b. lichte stookolie met een zwavelgehalte van meer dan 0,7 %,
  - c. zware stookolie en andere minerale oliën met een zwavelgehalte van meer dan 2,0 %,
  - d. andere brandstoffen, vast, vloeibaar of gasvormig, met een zwavelgehalte van meer dan 1,5 %, als brandstof te gebruiken.»

Het vierde lid wordt gelezen:

«4. Met ingang van 1 oktober 1980 wordt in het eerste lid, onder a, in plaats van 0,5 % gelezen 0,3 %.».

Het vijfde lid vervalt.

B

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

«Artikel 5 a

1. Ingeval met betrekking tot gasolie, lichte stookolie, zware stookolie of andere minerale oliën een besluit krachtens artikel 5 of 6 van de Distributiewet 1939 (Stb. 1939, 633) is vastgesteld, kan Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken, ten aanzien van de soort brandstof waarop dat besluit betrekking heeft, een zwavelgehalte vaststellen, dat hoger is dan het in artikel 1, eerste lid, van het onderhavige besluit daarvoor aangegeven gehalte, doch niet hoger dan

- a. 0,7 % voor gasolie,
- b. 0,9 % voor lichte stookolie,
- c. 3,5 % voor zware stookolie en andere minerale oliën,

welk gehalte voor de toepassing van artikel 1 in de plaats treedt van het in dat artikel voor die soort brandstof genoemde gehalte.

2. Een besluit krachtens het eerste lid vervalt behoudens eerdere intrekking, drie maanden na het tijdstip, te rekenen waarvan niet langer een besluit krachtens de Distributiewet 1939, als bedoeld in het eerste lid, in werking is.

3. Een besluit krachtens het eerste lid, alsmede een besluit tot intrekking van een zodanig besluit wordt in de Nederlandse Staatscourant bekend gemaakt.».

ARTIKEL II

In afwijking van artikel 1, eerste lid, onder c, van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen, kan degene die op het tijdstip waarop het onderhavige besluit in werking treedt, zware stookolie of andere minerale oliën in voorraad heeft met een zwavelgehalte dat hoger is dan 2,0 % maar niet hoger dan 2,5 %, die stoffen als brandstof gebruiken tot een maand na dat tijdstip.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking een maand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Porto Ercole, 28 juli 1979

Juliana

De Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne a.i.,
A. Pais

Uitgegeven de eerste augustus 1979

De Minister van Justitie a.i.,
A. Pais

Algemeen

In de toelichting bij het Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb. 1974, 549) is opgemerkt dat, ten einde de totale zwaveldioxide (SO₂)-uitworp niet te doen toenemen, verdere reductie van het zwavelgehalte van zware stookolie omstreeks het eind van de jaren zeventig noodzakelijk zal zijn. Daarbij werd op basis van toen bestaande schattingen gedacht aan een gehalte van 1,5% of lager.

Aan de vermindering van de SO₂-uitworp en, in verband daarmee, aan de verlaging van het zwavelgehalte van zware stookolie, is in het Indicatief Meerjaren Programma 1976-1980 ter bestrijding van de luchtverontreiniging (IMPL) nadere aandacht gegeven. In het IMPL is geconstateerd dat indien geen maatregelen zouden worden getroffen de uitworp van zwaveldioxide aanzienlijk zal toenemen. Die toename zou, bij de in het IMPL gehanteerde energieverbruiksprognose, plaatsvinden ten gevolge van de overschakeling van aardgas op andere fossiele brandstoffen, maar vooral ten gevolge van de stijging van het energieverbruik die zou moeten worden gedekt door olie en steenkool. Daarbij is opgemerkt dat dan al in het begin van de jaren tachtig het emissiepeil van 1965, dat tot dusverre het hoogste was, weer zal zijn bereikt, hetgeen in een aantal gebieden, met name in Zuid-Holland, overschrijding van de door de Gezondheidsraad voor zwaveldioxide geadviseerde grenswaarden tot gevolg zal kunnen hebben. Om die reden, aldus het IMPL, zal het beleid erop gericht zijn «de uitworp zo veel mogelijk te stabiliseren op het gemiddelde niveau sinds 1970, dat is circa 500 mln. kg per jaar». «Bij het genoemde niveau», zo wordt vervolgd, «kan worden voorkomen dat de door de Gezondheidsraad voorgestelde grenswaarden ergens in Nederland worden overschreden».

In verband met het bovenstaande is in het IMPL het voornemen geformuleerd in 1978 het zwavelgehalte van zware stookolie, landelijk dan wel regionaal, op 2% te brengen.

Onderbouwing uitworpplafond

Naar aanleiding van hetgeen dienaangaande in het advies van de Raad inzake de luchtverontreiniging nopens het onderhavige besluit (Stcrt. 1978, nr. 247) is gesteld, volgt hierna een samenvatting van de onderbouwing van het uitworpplafond. In het SO₂-beleidskaderplan, dat thans wordt voorbereid, wordt daar nader op ingegaan.

Ten eerste wordt, zoals hierboven al is vermeld, zodoende een aanvaardbaar patroon van SO₂-concentratie in Nederland gehandhaafd. Bij een uitworp oplopend van 500 tot en met 800 mln. kg SO₂ p.j. neemt het aantal personen in Nederland dat aan een SO₂-concentratie hoger dan de door de Gezondheidsraad geadviseerde grenswaarde wordt blootgesteld, snel toe (tot een aantal in orde van grootte van 1 mln. bij 800 mln. kg). Bij een uitworp van 500 tot 1000 mln. kg zal aanmerkelijke schade aan ecosystemen in landelijke gebieden gaan optreden. Daarbij dient opgemerkt te worden dat zelfs bij handhaving van het gekozen uitworpplafond schade aan gevoelige plantensoorten in deze gebieden niet kan worden voorkomen.

Ten tweede worden met het stellen van een beperking aan de uitworp van SO₂ in het algemeen alle verschijnselen die daarmee samenhangen, begrensd. Genoemd kunnen worden de natte en droge depositie van SO₂ op korte afstand van de bron, de omzetting tot zwavelzuur en sulfaten, het deelnemen aan fotochemische processen en het transport over lange afstanden. Hieronder is mede begrepen het probleem van de zure neerslag. De schadelijke eigenschappen van de produkten van volgreacties zijn nog onvoldoende bekend voor normstelling. Een deel van de schadelijke werking van SO₂ vloeit voort uit de aanwezigheid van deze produkten.

Ten derde wordt voorkomen dat Nederland als netto-exporteur van zwavelverbindingen (SO₂ en volgprodukten) gaat optreden. Op grond van de gegevens uit het OECD-rapport van 1977 inzake «Long range transport of air pollutants» kan worden becijferd dat bij een uitworp van ongeveer 500 mln. kg SO₂ Nederland momenteel nog juist geen netto-exporteur van SO₂ is. Met andere woorden de hoeveelheid SO₂ die vanuit het buitenland, met name Duitsland en België, ons land binnenkomt is van dezelfde orde van grootte als de hoeveelheid SO₂ die vanuit Nederland buiten onze landsgrenzen wordt getransporteerd. Omdat de SO₂-uitworp in Europa als geheel vanuit milieuhygiënisch oogpunt als te hoog moet worden aangemerkt is een dergelijk evenwicht van groot belang om internationale aanpak van de SO₂-problematiek niet bij voorbaat te frustreren.

SO₂-beleidskaderplan en BIPC

Het beleid dat moet worden gevoerd om de toename van de SO₂-uitworp te beteugelen, wordt uitgewerkt in een SO₂-beleidskaderplan dat thans in overeenstemming met mijn ambtgenoot van Economische Zaken wordt opgesteld. Het plan zal zowel de uitworp van SO₂ door gebruikers van fossiele brandstoffen, waaronder de elektriciteitscentrales, als die ten gevolge van andere industriële processen tot onderwerp hebben. Het zal zijn gericht op de middellange (de periode tot en met 1985) en de lange termijn (na 1985) en het zal aangeven welke ontwikkeling met betrekking tot de SO₂-uitworp te verwachten is bij een aantal verschillende economische ontwikkelingen. Tevens zal het kader worden aangegeven voor maatregelen om deze ontwikkelingen tegen te gaan of te verminderen. In het onderhavige besluit wordt het SO₂-beleid voor de korte termijn uitgewerkt. Een zwaarwegende reden om te besluiten, ondanks het bij de prognose uit het IMPL achterblijvende brandstofverbruik, niet van het daar geformuleerde beleid af te wijken, is gelegen in een voor dat beleid belangrijke ontwikkeling die zich sedert het opstellen van het IMPL heeft voorgedaan.

Door mijn ambtsvoorganger en die van de Minister van Economische Zaken is namelijk een plan opgesteld tot wijziging van de aardgasvoorziening van elektriciteitscentrales, dat door mij en mijn ambtgenoot van Economische Zaken is overgenomen.

Over de realisatie van dit Brandstoffeninzetplan Centrales (BIPC) vindt overleg plaats met de provinciale besturen, de elektriciteitsproduktiebedrijven, de SEP en de Gasunie.

Ten einde van de totale hoeveelheid aardgas die is gecontracteerd door de gezamenlijke elektriciteitsbedrijven, een deel te kunnen sparen om ook op de lange termijn een flexibel gebruik van aardgas te kunnen maken in de centrales, is de gedeeltelijke overschakeling van aardgas op stookolie voor die centrales die zowel gas als olie kunnen stoken, vervroegd. In plaats van daarmee te wachten tot de leveringscontracten zijn afgelopen, wordt gestreefd naar overschakeling op een zo vroeg mogelijk tijdstip omdat dan de hoeveelheid aardgas die gespaard kan worden het grootst zal zijn. Na het midden van de jaren tachtig zal door het gebruik van het gespaarde aardgas de toename van de SO₂-uitworp minder zijn dan zonder BIPC, de vervroegde omschakeling bij centrales zal echter in de eerstkomende jaren de toename versnellen. Omdat van toepassing van rookgasreiniging of schonere verbrandingstechnieken op enige schaal op zo korte termijn geen sprake kan zijn, betekent dit dat verlaging van het zwavelgehalte voorlopig het voornameste beleidsinstrument dient te zijn.

Uitworp in 1977, 1978 en 1979

In het hierna volgende wordt, mede naar aanleiding van het advies van de Raad inzake de luchtverontreiniging, een schatting van de totale SO₂-uitworp in de jaren 1977-1978 en een prognose voor 1979 gegeven. In 1977 bedroeg de totale uitworp, inclusief de procesuitwerpen, volgens in mijn op-

dracht uitgevoerde berekeningen 469 mln. kg. Daarvan was 49 mln. afkomstig van elektriciteitscentrales door het gebruik van 1370 mln. kg steenkool en 740 mln. kg olie.

De SO₂-uitworp in 1978 ligt hier boven voornamelijk vanwege de gedeeltelijk geëffectueerde omschakeling bij elektriciteitscentrales. Hoewel het BIPC formeel nog niet in werking is getreden, is toch al een begin gemaakt met de vervroegde overschakeling van aardgas op andere fossiele brandstoffen. In 1978 is door de centrales 14% minder aardgas gebruikt dan in 1977. Het kolen- en oliegebruik in centrales is met ± 16 respectievelijk 185% ten opzichte van 1977 toegenomen. Dit heeft ertoe geleid dat in 1978 ca. 45 mln. kg SO₂ meer is geëmitteerd dan in 1977.

Te zamen met de geringe toename van de SO₂-uitworp uit andere bronnen betekent deze toename van de uitworp door elektriciteitscentrales voor 1978 dat de uitworp iets boven de 500 mln. kg uitkomt.

Voor 1979 worden de hoeveelheden kolen en olie die in elektriciteitscentrales zullen worden gebruikt, geschat op 1700 mln. respectievelijk 5000 tot 5500 mln. kg. Over de zwavelgehalten van de brandstoffen die door de centrales verbruikt zullen worden bestaat nog geen duidelijkheid. Gebleken is namelijk dat bepaalde centrales olie met een lager percentage zwavel stoken dan de vergunningen hun toestaan. Wellicht zal het gemiddelde niet veel verschillen van dat uit 1977; dan zou door de centrales 150 tot 170 mln. kg SO₂ méér worden uitgeworpen dan in 1977. De totale SO₂-uitworp zou daarmee boven de 600 mln. kg uitkomen.

Gegeven het aandeel van zware stookolie met een zwavelgehalte van ca. 2,5% in het oliegebruik buiten de elektriciteitscentrales, leidt verlaging van het maximaal toelaatbare zwavelgehalte van 2,5 naar 2,0% tot een vermindering van de SO₂-uitworp met ca. 30 mln. kg op jaarbasis.

Door de reeds vermelde onduidelijkheid ten aanzien van zowel de zwavelgehalten als de hoeveelheden van de brandstoffen bij de centrales is niet nauwkeurig aan te geven welke gevolgen de onderhavige verlaging van het zwavelgehalte daarnaast zal hebben voor de uitworp bij de centrales.

Het zou een beperking kunnen betekenen van 15 tot 20 mln. kg op jaarbasis.

Niveau van het zwavelgehalte

De onderhavige verlaging tot 2,0% moet vooral gezien worden als een maatregel tot afremming van de met stelligheid te verwachten toename van de SO₂-uitworp en de daarmee samenhangende immissie-concentratie. Zoals uit het voorgaande blijkt is deze verlaging niet toereikend om het doorbreken van het uitworpplafond te voorkomen.

De gegevens die thans ten behoeve van het opstellen van het beleidskaderplan zijn verzameld tenderen voor wat betreft de middellange termijn vooral naar verdere stapsgewijze verlaging van het zwavelgehalte van de brandstoffen.

Het streven naar een evenwichtige afbouw maakt het evenwel niet verantwoord het zwavelgehalte volledig evenredig met de toename van de SO₂-uitworp te laten dalen. Tijdelijk zal daarom een hogere uitworp dan 500 miljoen kg moeten worden geaccepteerd. Het streven blijft erop gericht op langere termijn het uitworniveau weer terug te dringen tot 500 miljoen kg. In het SO₂-beleidskaderplan dat is bedoeld voor de periode tot 2000, zal een kader voor de realisering van deze doelstelling worden gegeven.

Ten overvloede wordt er nog op gewezen dat de bevoegdheden van de Kroon, gedeputeerde staten en van burgemeester en wethouders om aan een vergunning krachtens de Wet inzake de luchtverontreiniging of de Hinderwet voorwaarden te verbinden, die strekken tot vermindering van de uitworp van zwaveldioxide, door de onderhavige maatregel onverlet worden gelaten. Ik wil er hier op wijzen dat naarmate de eisen met betrekking tot het zwavelgehalte in brandstoffen verscherpt worden, het voorzieningsaspect en de mede daaruit voortvloeiende kostenaspecten een belangrijke rol spe-

len. Derhalve is het gewenst bij toekomstige (revisie) vergunningverlening, naast de milieuoverwegingen ook deze problematiek bij het stellen van lagere normen dan die in het besluit genoemd zijn, in overweging te nemen.

Internationale ontwikkelingen

Zoals ook in het IMPL is opgemerkt nopen enerzijds het grensoverschrijdende karakter van de luchtverontreiniging en anderzijds de zorg om de concurrentiepositie van ons land de regering ertoe zich de grootst mogelijke inspanning te getroosten om in internationaal kader, met name in dat van de Europese Gemeenschappen, tot een regeling te komen. Daarbij wordt er met kracht naar gestreefd te komen tot een gemeenschappelijke regeling op basis van integrale beperking van de zwaveldioxide-uitworp. De Europese Commissie heeft op 30 december 1975 een voorstel voor een richtlijn van de Raad met betrekking tot het gebruik van stookolie, met het oog op de beperking van zwavelemissies, ingediend bij de Raad.

Binnen de landen van de EG bestaat thans nog geen eenheid van opvatting over de uitgangspunten voor de bestrijding van zwaveldioxide. Van Nederlandse zijde is een initiatief genomen om op Europees niveau tot een gezamenlijke doelstelling te komen voor de bestrijding van de luchtverontreiniging in het algemeen en die door SO₂ in het bijzonder. Naar de mening van de Nederlandse Regering dient er om bovengenoemde doelstelling te kunnen bereiken op Europees niveau zowel een immissie- als een emissiebeleid te worden gevoerd. In het kader van een Europees immissiebeleid voor SO₂ dienen op korte termijn voor de gehele Gemeenschap geldende kwaliteitsnormen ter bescherming van de volksgezondheid, flora en fauna te worden vastgesteld.

Binnen het kader van een Gemeenschapsbeleid voor emissie-beperking dient nader uitgewerkt te worden in welke mate regelingen op communautair niveau noodzakelijk zijn en in welke gevallen de keus van de noodzakelijk te treffen emissie maatregelen dient te worden overgelaten aan de lid-staten.

De bij het onderhavige besluit vastgestelde toekomstige verlaging van het zwavelgehalte van gasolie geeft nader uitvoering aan de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 november 1975 (Pb. EG L307). De richtlijn onderscheidt een gasolie A en een gasolie B, waarvoor een gefaseerde verlaging van het zwavelgehalte is voorgeschreven. Het laatstgenoemde type is alleen toegelaten in door de lid-staten aan te wijzen gebieden waar de noodzaak tot gebruik van laagzwavelige gasolie minder dringend is. Nederland heeft zulke gebieden niet aangewezen, zodat hier te lande slechts gasolie van het type A mag worden gebruikt. Het zwavelgehalte daarvan dat thans 0,5% bedraagt, zal in de tweede fase van de richtlijn moeten worden verlaagd tot 0,3%.

Kosten en baten

De kostenconsequenties van de verlaging van het maximaal toegestane gehalte zwavel in brandstoffen zijn berekend o.m. ten einde het effect voor de concurrentiepositie te kunnen evalueren. In het bijzonder betreft het hier het effect van de maatregel op de Nederlandse energieprijzen.

De kostenconsequenties van de verlaging van het zwavelgehalte van zware stookolie van 2,5% naar 2% vallen uiteen in twee delen, te weten:

- a. een verhoging van de gemiddelde stookolieprijs als gevolg van de zg. zwavelpremie. Doordat de elektriciteitscentrales voor een deel zware stookolie gebruiken zal de elektriciteitsprijs omhoog gaan.
- b. een verhoging van de aardgasprijs als gevolg van de bestaande koppeling aan de stookolieprijs. Ook door de gasprijsverhoging zal de elektriciteitsprijs toenemen.

Ada. Deze kosten zijn een direkt gevolg van de verlaging van het zwavelgehalte. De zwavelpremie dat wil zeggen de meerprijs voor stookolie met een lager zwavelgehalte, is sterk aan fluctuaties onderhevig doch vertoont

een stijgende tendens als gevolg van de vergrote mondiale vraag naar laag-zwavelige olie. In de eerste maanden van dit jaar lag de zwavelpremie boven f 20,- per ton per procent zwavelgehalte. Mede door de recente ontwikkelingen in Iran die hebben geleid tot een verlaagd aanbod van olie welke tot nog toe slechts vervangen kon worden door olie met overwegend een hoger zwavelgehalte, is de zwavelpremie op dit hoge niveau gekomen. Bij verlaging of verhoging van de zwavelpremie zullen deze kostenconsequenties daarmee nagenoeg evenredig veranderen.¹

Uitgaande van een zwavelpremie van f 20,- en het geschatte verbruik van zware stookolie met meer dan 2% zwavel valt aan te nemen dat de stookoliekosten als gevolg van dit besluit zullen stijgen met f 24 miljoen (op jaarbasis). Daarnaast nemen de elektriciteitsproduktiekosten in totaal met f 16 miljoen toe.

Het bedrijfsleven moet van het totaal ca. f 33 miljoen voor zijn rekening nemen.

Ad b. De koppeling van de aardgasprijzen aan de olieprijsen is vanuit energiepolitieke overwegingen gewenst. De aardgaskosten voor bedrijven zullen door het besluit stijgen met circa f 40 miljoen op jaarbasis.

Omdat de aardgasprijsstijging voor gezinnen en overheid met een vertraging tot stand komt, komt daar voor 1980 circa f 50 miljoen per jaar bij.

De elektriciteitsproduktiekosten nemen door deze aardgasprijsverhoging met circa f 18 miljoen toe.

De bedrijven zullen gezamenlijk door deze aardgas- en elektriciteitsprijsstijging circa f 52 miljoen op jaarbasis meer moeten betalen.

De kosten *ad a* en *ad b* kunnen voor bedrijven, gezinnen en overheid tezamen vanaf 1980 circa f 148 miljoen per jaar belopen waarvan ten laste van het bedrijfsleven ± f 85 miljoen komt.

In samenwerking met mijn ambtgenoten van Economische Zaken en Financiën heb ik getracht een oplossing te vinden voor de diverse kosteneffecten die mede een gevolg zijn van het door de regering voorgestane beleid. De regering streeft er immers naar de Nederlandse energieprijzen voor het bedrijfsleven zoveel mogelijk in de pas te laten lopen met die in de ons omringende landen. Gelijktijdig met de invoering van dit besluit zullen daarom maatregelen aangekondigd worden welke leiden tot een beperking van de kostenconsequenties.

De verlaging van het zwavelgehalte in gasolie per 1 oktober 1980 zal naar de huidige inzichten en verwachtingen een produktiekostenstijging van ongeveer f 20 miljoen op jaarbasis betekenen.

Tegenover de hierboven genoemde kosten kunnen baten gesteld worden. Doordat de methoden om tot een economische waardering van schade door milieuverontreiniging te komen nog voor veel discussie vatbaar zijn en het onderhavige besluit een beperkte strekking heeft, is vooralsnog van een berekening van de baten afgezien. In het SO₂-beleidskaderplan dat thans wordt opgesteld zal nader worden ingegaan op de batenkant van beperking van luchtverontreiniging door SO₂ in het algemeen.

Toelichting op de artikelen

Artikel I

De gehaltengrenzen die in het gewijzigde eerste lid van artikel 1 zijn vermeld voor gasolie en lichte stookolie zijn reeds van kracht sedert 1 december 1975. Voordien, sedert 1 november 1974, gold een gehalte van 0,7 respectievelijk 0,9%. Aan de gehaltengrenzen voor zware stookolie en andere minerale oliën van 2,0% die in het gewijzigde eerste lid van artikel 1 is vermeld onder c, gingen gehaltengrenzen vooraf van 2,9% met ingang van 1 november 1974, 2,7% met ingang van 1 juli 1975 en 2,5% met ingang van 1 juli 1976. De gehaltengrenzen voor andere brandstoffen (1,5%) is sedert 1 november 1974 ongewijzigd gebleven.

¹ De zwavelpremie per 1 juli 1979 bedraagt f 22,- (Zesde wijziging Prijzenbeschikking aardolieproducten 1979, Stcrt. 124).

In het gewijzigde vierde lid is vastgelegd dat de limiet voor gasolie met ingang van 1 oktober 1980 zal worden teruggebracht tot 0,3 %.

Het vijfde lid van artikel 1 is vervallen omdat het onderhavige besluit niet in een gefaseerde verlaging van het zwavelgehalte van enige brandstof voorziet. Wanneer in het kader van het SO₂-beleidskaderplan het niveau van verdere verlagingen is vastgesteld zal het Besluit zwavelgehalte brandstoffen opnieuw worden gewijzigd.

Artikel I, onder B, bevat de tekst van een nieuw in te voeren artikel inzake een regeling van het zwavelgehalte in geval van zeer ernstige stoornissen in de aanvoer van ruwe aardolie.

Dit artikel geeft de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne de mogelijkheid om tijdelijk een hoger zwavelgehalte voor gasolie, lichte stookolie, zware stookolie of andere minerale oliën toe te staan, indien ten gevolge van de stoornissen een distributiemaatregel moet worden genomen. Een dergelijke regeling bestaat reeds ten aanzien van het loodgehalte van benzine (Besluit loodgehalte benzine, Stb. 1977, 588). De periode na het intrekken van de distributiemaatregel, gedurende welke een hoger zwavelgehalte nog is toegestaan, geeft de handel de mogelijkheid zich aan te passen. Deze periode is langer dan bij de overeenkomstige regeling ten aanzien van lood in benzine werd vastgesteld, omdat de wijze van voorziening van de gebruiker anders is gestructureerd.

Ten aanzien van gasolie zal eventuele toepassing van het artikel 5a dienen te geschieden met inachtneming van de eerder genoemde Europese richtlijn inzake gasolie. Artikel 2, derde lid, van die richtlijn beperkt de mogelijkheden van de lid-staten om gasoliën tot hun grondgebied toe te laten die niet voldoen aan de in die richtlijn genoemde eisen tot gevallen waarin «ten gevolge van een plotselinge verandering in de herkomst van ruwe aardolie wijzigingen in het zwavelgehalte van deze aardolie optreden, waardoor, rekening houdend met het feit dat de beschikbare ontzwapelingscapaciteit ontoereikend is, de bevoorrading van de verbruikers in gevaar dreigt te komen».

Het grotendeels wegvallen, eind 1978, begin 1979, van de olieleveranties uit Iran en de vervanging van deze olie vooral door olie met een hoger zwavelgehalte uit Saoedi-Rabië, hebben de vrees doen ontstaan dat onder omstandigheden onvoldoende laagzwavelige olie beschikbaar zou kunnen zijn om aan de thans verscherpte eisen met betrekking tot het zwavelgehalte te kunnen voldoen, zonder dat nochtans de vermindering van de aanvoer dusdanig is dat daardoor een distributiemaatregel wordt gerechtvaardigd. Mijn ambtgenoot van Economische Zaken is daarom met mij in overleg getreden om te komen tot een regeling die tijdelijke verhoging van de zwavelgehalten mogelijk maakt, in perioden van kwantitatieve en kwalitatieve schaarste van ruwe olie of olieproducten, als hierboven genoemd (subcrisisregeling). Tevens zal bij dit overleg worden gezien op welke wijze verruiming van het maximale zwavelgehalte in (sub)crisisituaties zo effectief mogelijk door zal kunnen werken in concrete op het zwavelgehalte betrekking hebbende vergunningvoorwaarden.

Een subcrisisregeling zal door een aparte wijziging van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen worden ingevoerd. Het ligt in het voornemen een subcrisisregeling door middel van een afzonderlijke wijziging van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen per 1 januari 1980 in te voeren.

Artikel II

In het ontwerp voor de onderhavige maatregel dat in de Nederlandse Staatscourant van 28 juli 1978, nr. 145, werd gepubliceerd was inwerkingtreding in de loop van de (vorige) winter voorzien. De verlaging van het zwavelgehalte van zware stookolie zal thans van kracht worden vóór het winterseizoen. In verband daarmee is de overgangstermijn voor gebruikers van stookolie nu op één maand gebracht. Er is daarbij van uitgegaan dat publicatie van de maatregel tijdig genoeg zal plaatsvinden om de producenten van stookolie tijd te geven de productie aan te passen en de gebruikers de gelegenheid te geven bij het bestellen van stookolie voor het nieuwe winterseizoen met de verlaging van het zwavelgehalte rekening te houden.

Zodoende zullen de voorraden stookolie met een hoger zwavelgehalte dan 2,0 % beperkt kunnen blijven.

In verband met door de elektriciteitsproductiebedrijven naar voren gebrachte problemen met betrekking tot deze overgangstermijn heeft de Raad inzake de luchtverontreiniging in zijn advies verzocht deze bedrijven – wellicht door het verlenen van een ontheffing of anderszins – gedurende een langere termijn in de gelegenheid te stellen de nog voorradige olie met een zwavelgehalte van meer dan 2 % te gebruiken, voor zover de vergunningvoorwaarden zulks mogelijk maken. De moeilijkheden die zich kunnen voordoen bij de verlaging van het zwavelgehalte van zware stookolie tot 2,0 %, zijn geen andere dan die welke bij de wijziging van de zwavelgehalten krachtens het thans vervallen artikel 1, vijfde lid, van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen, hadden kunnen ontstaan. Van moeilijkheden bij de centrales door die wijzigingen – waarbij overigens geen overgangstermijn gold – is mij evenwel niets gebleken.

Aangezien het zwavelgehalte van de stookolie die in de centrales wordt gebruikt veelal lager is dan het hoogst toegestane gehalte – in 1977 bedroeg het gemiddelde zwavelgehalte 1,7 % – zullen eventuele problemen slechts bij een beperkt aantal centrales ontstaan.

Ik ben daarom van oordeel dat artikel 3 van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen, op grond waarvan een individuele ontheffing kan worden verleend, voldoende mogelijkheden biedt om een langere overgangstermijn voor bepaalde centrales te overwegen indien de omstandigheden daar aanleiding toe geven.

De Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
L. Ginjaar